

Kvalitetsredovisning 2018/2019 för förskolan Sanda Ängar

- **Grundfakta om förskolan**

Förskolan Sanda Ängar ingår tillsammans med förskolorna Gläntan, Bollen, Råbäcken och Pelikanen i Måbra Förskolor AB. Måbra Förskolor ligger i ett område som mestadels består av villor och bostadsrätter. Förskolorna ligger inom en radie på ca 5 km. Förskolan Sanda Ängar är byggd med två flyglar kallade Skattkistan och Trollskogen. Skattkistan hade under höstterminen tre hemvister med totalt 56 barn och under vårterminen 4 hemvister med totalt 61 barn. Barnens ålder 1-3 år. Trollskogen hade under höstterminen 2 hemvister med totalt 62 barn, fördelade i åldershomogena grupper, 4 och 5 år. Under vårterminen 4 hemvister med totalt 70 barn, två grupper med 5 åringar (blivande skolbarn) samt två grupper med 3-4 åringar

Måbra Förskolor drivs av VD och vice VD/förskolechef samt två ytterligare förskolechefer. Förskolecheferna har haft det operativa ansvaret för verksamheten. Den pedagogiska utvecklingen drivs av en utvecklingsgrupp. Den ansvarar för genomförande och uppföljning av verksamheten tillsammans med ledningen.

Den pedagogiska utvecklingen drivs bl.a. av två projektgrupper. Den ena projektgruppen har arbetat med pedagogiska lärmiljöer och den andra med digitalisering. I varje projektgrupp har det ingått minst en förskolechef och en pedagog från varje förskola. Projektgrupperna arbetar för att utveckla alla förskolor i företaget.

- **Underlag och rutiner för att ta fram kvalitetsredovisning**

Personalen upprättade en handlingsplan september 2018 som byggde på Sanda Ängars verksamhetsplan. Verksamhetsplanen var byggd på de statliga styrdokumenterna och kommunfullmäktiges mål samt utifrån föregående års kvalitetsredovisning. Regelbundna uppföljningar och utvärderingar har skett vid personalkonferenser, avdelningsmöten, i samverkansgruppen samt medarbetarsamtal och vid utvecklingssamtal med föräldrar. Barnen har regelbundet utvärderat sina aktiviteter på samlingar och i olika projekt, i den dagliga leken, och vid lämning och hämtning.

Vårdnadshavarna har getts möjlighet att lämna synpunkter på verksamheten på föräldramöten, i utvecklingssamtal, föräldraråd och genom att svara på kundenkäten.

- ***Verksamhetens förutsättningar***

Förskolan Sanda Ängar har haft 10-35 barn/grupp, barngruppernas storlek har varierat under verksamhetsåret. Detta för att förskolan hade lediga platser vid terminsstarten i augusti, nya barn började under hela året.

Föräldralediga och arbetssökande har enligt kommunens regler haft möjlighet att välja 30 timmar/vecka.

Det har varit svårt att ta hänsyn till barnens ålder och kön vid nyinskrivningar, då köordningen är given. Barn med särskilda behov och syskon har fått förtur. Sedan ett par år tillbaka är det kommunen som ger oss utförare direktiv om vilka barn vi får erbjuda plats, utifrån garantidatum. Under hösten fanns ett överskott på förskoleplatser i delar av kommunen, Det har påverkat förskolan som hade lediga platser under höstterminen.

Organisationen har förändrats under året, i januari ändrades antalet barngrupper från 5 till 8 för att barnantalet ökade.

Sanda Ängar har stora och ljusa lokaler, en stor matsal i mitten och två flyglar på varje sida, dessa kallas Trollskogen och Skattkistan.

Trollskogen har under året haft 2-4 hemvister. Under hösten hade man två grupper, en grupp med 5-åringar och en med 4-åringar, i januari delade man på grupperna då förskolan fick flera nya barn. Barnen delades då upp i fyra mindre grupper. Alla avdelningar har skapat rum i rummen med flera olika ”lärstationer”, för bl.a skapande, bygg och konstruktion, naturvetenskap och forskning, språk och matematik, digitala verktyg mm. Skattkistan hade under hösten tre hemvister och från januari utökades det till fyra. Alla avdelningar har skapat rum i rummen med olika ”lärstationer” för bl.a skapande, bygg och konstruktion, rörelse och lek, språk och matematik, samvaro och socialt samspel. Förskolan har en stor matsal med en scen för uppträdanden. Ett stort tillagningskök och ett pedagogiskt kök finns i nära anslutning till matsalen. Personalutrymmen samt kontor finns i en särskild del av förskolans lokaler.

Sanda Ängars gård är uppdelad på två gårdar och rymmer många olika miljöer. På gården finns en kompisgunga, sandlådor, cykelvägar, gunglek och olika redskap för motorikträning, lekställning och en pulkabacke. Närheten till skogen gör att personalen med barn har möjlighet att söka sig utanför gården.

Personaltäthet och pedagogernas kompetens

På Sanda Ängar har 23 pedagoger varit anställda, varav 7 stycken var förskollärare och 16 var barnskötare. Antalet har ändrats under året då barnantalet ökade. Sanda Ängar har inte haft några personliga assistenter för barn med särskilda behov, utan all

personal på avdelningen har arbetat med barnen och en extra resurs har istället satts in på avdelningen.

Höstterminen startades upp med en föreläsning för all personal, där Katinka Leo från Frilans Finans föreläste om *"undervisning i förskolan"*.

Under höstens planeringsdagar genomfördes intern kompetensutveckling med tips om hur man kan arbeta med Barnkonventionen och undervisningsbegreppet diskuterades.

Måbra Förskolor har en egen friskvårdspedagog anställd. Hon erbjuder medarbetarna individuell friskvårdsscoachning och fri massage på dagtid, på den egna förskolan. Syftet med hälsoarbetet är att få ner korttidsfrånvaron inom företaget.

Samverkansgruppen arbetade under en heldagskonferens med systematiskt arbetsmiljöarbete angående stress.

Företagets samverkansgrupp har tillsammans med förskolecheferna deltagit vid ett seminarium om *"Hygien och smitta i förskolan"* som anordnades av Strama.

All personal på förskolan har fått ergonomiutbildning, av företagets friskvårdspedagog.

VD och förskolechefer har deltagit vid en inspirationsdag om *"förändring, utveckling och ständiga förbättringar"*, anordnad av moderkoncernen Atvexa.

Två pedagoger från förskolan har tillsammans med förskolechefen deltagit vid föreläsningar och workshops med tema undervisning i förskolan, Barnkonventionen och förändringsledning som skapar likvärdighet, anordnad av Förskola21.

Två pedagoger har deltagit vid en inspirationsdag, där Lena Skogholm föreläste om *"ett hållbart arbetsliv, nu och i framtiden"*. Detta anordnades av moderkoncernen Atvexa.

All personal har deltagit vid en föreläsning om *"digitalisering"*, där Per Falk från Makersspace föreläste.

Företagets projektgrupp som arbetat med digitalisering, har deltagit vid en föreläsning/workshop, anordnad av Makerspace.

På en av vårens planeringsdagar låg fokus på förskolans nya läroplan, Lpfö 18. All personal deltog i diskussioner om det som är nytt i läroplanen och vad det innebär i praktiken.

Pedagogerna har haft reflektion avdelningsvis under hela läsåret. Under höstterminen var det fokus på grundverksamheten och dess betydelse. På vårterminen diskuterades omsorgsbegreppet, kopplat till lärandet. Reflektion har letts av förskolans pedagogista

samt förskolechefen.

Perspektiv: Medborgare

- ***Utveckling och lärande***

Förbättringsområden och åtgärder enligt föregående kvalitetsredovisning och mål för den aktuella tidsperioden

Nationellt mål

"Den pedagogiska verksamheten ska genomföras så att den stimulerar och utmanar barnets utveckling och lärande". (Ur Lpfö 98/16)

Kommunfullmäktiges mål

"Kommunen ska, oavsett regi, säkerställa en likvärdig skola med demokratiska värderingar och höga kunskapsresultat, vilket ska leda till fortsatta studier, livslångt lärande och framtida arbete".

Förskolans resultatmål

"Andelen föräldrar som kan rekommendera förskolan ska öka".

"Andelen föräldrar som är nöjda med verksamheten på förskolan ska öka"

(Ur Sanda Ängars verksamhetsplan 2018/2019)

Åtgärder

- Förskolan ska arbeta medvetet med de digitala verktygen
- Förskolan ska arbeta med att få barnen att förstå matematik"
- Förskolan ska arbeta med att utveckla barnens förståelse för naturvetenskap och teknik"
- Förskolan ska utveckla utomhuspedagogiken med aktiva vuxna
- Förskolan ska ge vårdnadhavarna tydlig information om hur deras barn utvecklas

Arbetet i verksamheten

Alla avdelningar har på flera sätt arbetat med de digitala verktygen, de har blivit en naturlig del av verksamheten och finns tillgängliga för alla barn.

Det digitala mikroskopet används vid utforskande av olika slag, som olika insekter, växter, eller hur ser ögat ut. - ser det likadant hos djur och människor?

Med hjälp av Osmo har barnen tränat programmering, språk och matematik.

Projektorerna används för att projicera miljöer på väggar, tak och golv, för att förstärka miljön den tredje pedagogen.

Flera grupper har använt sig av Green Screen och skapat egna filmer. Då har man även diskuterat ämnet källkritik – allt man ser är inte sant. En grupp skapade en film om att hoppa från taket på ett höghus. På filmen ser det ut som att barnen hoppar från taket men barnen stod på golvet och hoppade. Dessa olika filmer har lett till många reflekterande och lärande diskussioner.

Den interaktiva whiteboarden har använts flitigt av alla grupper. Barnen ritade och skapade på den, tittade på filmer, text när de har något projekt.

Pedagogerna använder olika appar tillsammans med barnen som text, Stop Motion, Puppets Pals, QR-koder mm.

I förskolans matsal finns en projektor som projicerar på en stor duk på väggen, den används ofta för gymnastik, yoga eller filmer.

På olika sätt har grupperna arbetat med den analog programmering. Man har text gjort ruttmönster och skapat ”banor”. Ett barn har varit roboten som gått längs banan och ett annat barn har då varit programmeraren som gett kommando.

En annan grupp har arbetat väldigt mycket med pärlor och pärlplattor där man introducerat logiskt tänkande, mönsterseende och händelsescheman.

Förskolan har utvecklat den pedagogiska miljön så att den utmanar och utvecklar barnens lust till matematik. Pedagogerna erbjuder barnen många olika material så att de kan uppleva matematiken med flera sinnen, i sitt görande och hanteringen av olika material.

Pedagogerna har använt sig av vardagsrutinerna till att möta matematiken, den finns konstant omkring dem, dela frukt i halvor och fjärdedelar vid fruktstunden, räkna kompisar i samlingen, i hallen vid påklädningen tränar man ordningstal mm.

På avdelningarna finns ett varierat utbud av material som främjar matematiskt tänkande som text pasta, pärlor, klossar i olika färger och storlekar.

Till ljusborden används många olika föremål där barnen tränar sortering, färger och former, skapar olika mönster, fritt eller efter bilder.

När barnen är ute på gården eller i skogen använder pedagogerna uppdragskort, då ska barnen hämta kottar, mäta pinnar mm.

På en avdelning har pedagogerna skrivit ut bilder på byggnader, djur och fordon, såsom bil, tåg och buss för att jämföra och skapa förståelse för hur stora skillnader det är mellan dem, i verkligheten. Barnen använde olika sätt att mäta, med sina fötter, sin kropp och måttband.

En grupp hade ett dinosaurieprojekt där de lärde sig, att en dinosauriefot är en meter lång. Den skapades i kartong av barn och pedagoger. Barnen jämförde den med sina fötter - hur många av deras skor som fick plats på en dinosauriefot.

Under verksamhetsåret har Hav och vatten varit årets tema. Detta har lett till många spännande experiment. Med bl.a snö och is- vad händer när man tar in den? Vatten - vad händer när man lägger olika föremål i det, sjunka eller flyta.

Vattnets kretslopp har utforskats av flera grupper, hur bildas moln, varför har vi olika väder, varför är det mer vatten i Sanda kärret på våren än på hösten?

Barnen har utforskat vatten på olika sätt, var finns vatten, varför behöver vi vatten mm En av yngre barnsgrupperna gick runt på förskolan och letade efter vatten, det fanns på toa, i köket, i tvättmaskinen. - Överallt fanns det vatten på förskolan. Spännande upptäckter i barnens vardag.

Barnen har tagit med Ipaden, luppar och mikroskop till skogen, reflekterat kring vad de ser och vad ser man när något man fotograferat blir större.

Genom att kontinuerligt året runt besöka skogen har barnen fått uppleva årstidsväxlingar och andra fenomen som sker i naturen. En grupp byggde en egen myrstack med barr från skogen och skapade myror.

Barnen har sått frön och skördat egna grönsaker. En grupp planterade bönor i plastpåsar och följde bönan från frö till planta med blommor.

Förskolan hade en gemensam miljödag som handlade om vad som händer i vår miljö när soporna hamnar i naturen och havet.

Utomhus pedagogiken har varit mycket varierande under året med olika typer av planerade aktiviteter, hinderbanor, rörelselekar, asfalt och snömålning, bollekar mm. Under vintern var det olika vinteraktiviteter som stod i fokus.

Pedagogerna har flyttat ut material som används inne, de har gjort leklådor som tagits med, ut på gården. De har skapat olika lekstationer som olika pedagoger ansvarat för.

En grupp tog hjälp av vårdnadshavarna som fick berätta om någon lek de lekt som barn, den introducerades sedan av barnet på förskola.

Alla grupper har varit på promenader utflykter utanför förskolan, då har man besökt skogen, Sanda Kärret och olika lekparken i området.

Pedagogerna har daglig kommunikation med vårdnadshavarna om barnens omsorg, utveckling och lärande. Via verksamhetsbrev, filmer och bildspel får

vårdnadshavarna insyn och information, om det som pågår i verksamheten.

Varje termin erbjuds alla vårdnadshavare enskilda utvecklingssamtal.

Vid olika typer av ”happenings” inbjuds vårdnadshavarna att delta, tex till familjefrukost, julfika, Lucia, Förskolansdag eller avslutningar.

Resultat

Ur kundenkäten kan man utläsa att av de 80 % som svarat så tyckte:

- 73 % att de får tydlig information om hur deras barn utvecklas (2018 var det 82 %)
- 70 % att förskolan arbetar med att få barnen att förstå matematik (2018 var det 81 %)
- 82 % att förskolan arbetar med att utveckla barnens förståelse för naturvetenskap och teknik (2018 var det också 82 %)

Måluppfyllelse

Målen är delvis uppfyllda.

Analys

I alla grupper har användningen av de digitala verktygen för barn och pedagoger blivit en naturlig del, av verksamheten. Grupperna har kommit olika långt med dessa, vissa använder ett fåtal av verktygen och andra flera av dem. Det har skett en stor utveckling under året. Det finns en nyfikenhet och ett stort intresse för dessa verktyg, hos flera pedagoger.

Under året köptes I-pads till alla pedagoger, vilket ledde till att ännu flera av dem, blev intresserade och utmanade sig själva.

Förskolans arbete med utomhuspedagogiken med aktiva vuxna har utvecklats. Men det behöver utvecklas ännu mer för att målet ska uppnås.

Pedagogerna har på olika sätt berättat och beskrivit sitt arbete mot målen i våra styrdokument, för vårdnadshavarna. Trots detta är det nästan 20 % som inte vet hur de arbetar med barnens förståelse för matematik och 12 % som inte vet när det gäller naturvetenskap.

Det är svårt att veta varför resultatet i kundenkäten inte är högre inom områdena matematik, naturvetenskap och teknik. Förskolan har aktivt arbetat med dessa områden, men behöver hitta fler forum för att nå ut till vårdnadshavarna. Det är också viktigt att förskolan använder rätt begrepp inom dessa områden, när vårdnadshavarna får information om arbetet. Detta är något som skulle kunna utvecklas.

När det gäller information om barnets utveckling är det en fråga som bör diskuteras på höstens föräldramöte, hur önskar föräldrarna få informationen, behöver något

ändras.

Normer och värden i förskolan

Förbättringsområden och åtgärder enligt föregående kvalitetsredovisning och mål för den aktuella tidsperioden

Nationellt mål:

”Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att utveckla förståelse för vårt samhälles gemensamma demokratiska värderingar och efterhand omfatta dem”.

(Ur Lpfö 98/16)

Kommunfullmäktiges mål:

”Kommunen ska verka för ett socialt hållbart samhälle där trygghet samt goda uppväxt- och levnadsförhållanden för alla ger förutsättningar för en god hälsa och ett gott liv”.

Förskolans resultatmål

”Diskrimineringar och kränkande behandling skall motarbetas på ett öppet och medvetet sätt”.

(Ur Likabehandlingsplanen för Måbra Förskolor)

Åtgärder:

- ”Förskolan ska arbeta medvetet mot kränkande behandling”.

Arbetet i verksamheten

Alla avdelningar har sedan starten av höstterminen arbetat mycket med grundverksamheten. En av delarna i den handlar om vilka normer och regler som är viktiga på avdelningen, för att alla ska må bra på förskolan. Detta arbete planerades redan på vårens planeringsdag, samt på höstens värdegrundsdag.

Regler har tagits fram av barnen och pedagogerna, tillsammans. Detta arbete pågick hela året, på olika sätt. Metoderna har anpassats efter barnens ålder.

Pedagogerna har bl.a arbetat med Barnkonventionen, Rädsla Barnens Stopp min Min kropp och Liten böckerna.

Förskolan hade en internationell vecka i oktober. Barn och pedagoger skapade flaggor, från de länder som fanns representerade på förskolan. Pedagogerna sjöng sånger för barnen, från olika länder och barnen fick lära sig olika danser. Kocken lagade mat från olika länder.

Alla grupper har på olika sätt arbetat med barnkonventionen. Förskolan har ett varierat utbud av material som är anpassat till olika åldrar, böcker, bildkort, memory mm. Barnen har diskuterat flera av artiklarna, att alla barn har samma rättigheter och lika värde, alla barns rätt till ett namn mm

En gemensam happening på hela förskolan anordnades för att uppmärksamma ”Rocka sockorna” dagen, för att lära barnen allas lika värde.

Miljöerna på förskolan har inretts för att vara könsneutrala, de ska inbjuda till social samvaro och lärande för alla barn.

En av grupperna har arbetat med barnensval, vilket lett till att barnen skapat nya kompisrelationer, då man fokuserat mer på aktiviteten än vilken kompis man är med. Detta uppmärksammandes även av föräldrarna som berättat att barnen pratat om ”nya” kompisar hemma.

I flera grupper har pedagogerna använt ett ”gosedjur” i syfte att samtala och reflektera, kring aktuella frågor.

Pedagogerna arbetar medvetet med att lyfta positiva handlingar som skett mellan barnen, för att barnen ska känna sig stolta över att de gjort något bra.

Barngrupperna har delats i mindre grupper flera gånger under dagen. Detta har medfört att barnen haft lättare att fokusera på den aktivitet de höll på med och att de blev mer sedda och bekräftade, deras inflytande och delaktighet har ökat.

Resultat

Ur kundenkäten kan man utläsa att av de 80 % som svarat så tyckte:

- 73 % att förskolan arbetar medvetet mot kränkande handlingar (2018 var det 85 %)

Måluppfyllelse

Målet är inte uppfyllt

Analys

I pedagogernas analyser av arbetet mot kränkande behandling tar man upp vikten av att arbeta med grundverksamheten, det har varit till stor hjälp, skapat trygghet, för barnen. Man har fått ihop grupperna och skapat bra förutsättningar för barns utveckling och lärande. Det arbetet är viktigt och måste få ta den tid som behövs. Det måste kontinuerligt följas upp och utvärderas av pedagogerna så att de har en samsyn och ett gemensamt, förhållningssätt. Arbetet med grundverksamheten har varit väldigt viktigt under det här året, när förskolan har fyllt på med nya barn, under hela året och barngrupperna har ändrats.

Andra viktiga faktorer i detta som pedagogerna reflekterat över, är miljöns

betydelse. Dess utformning, så att den är utvecklande och stimulerande, att barnen varit delaktiga och påverkat miljön.

Vikten av närvarande och aktiva pedagoger som är förebilder och som ser och hör vad som händer, hjälper barnen att lösa konflikter är också en viktig faktor.

Årets likabehandlingsplan är med detaljerad än tidigare och pedagogerna har beskrivit det förebyggande och främjande arbetet, mot olika kränkningar på ett tydligt sätt. Detta ledde bla till att en grupp med yngre barn insåg att de behövde ge barnen mer utrymme för självständighet och utveckling (utifrån handlingsplanens beskrivning kring arbetet för att förhindra kränkning som är åldersrelaterad).

Pedagogerna har medvetet arbetat mot kränkande behandling genom att ge barnen verktyg, för att förhindra kränkningar. Men man har inte nått ut med detta till vårdnadshavarna. Kan vara något som ska lyftas på ett föräldramöte, prata om och visa, vad förskolan gör i praktiken.

Det är viktigt att värdegrundsdiskussionerna fortsätter både gemensamt i företaget och i respektive förskola. Ett gemensamt förhållningssätt till vårdnadshavarna, barn och kollegor är något som ständigt måste diskuteras. Det är en fortlöpande process som ständigt måste fortgå.

Ansvar och inflytande i förskolan

Förbättringsområden och åtgärder enligt föregående kvalitetsredovisning och mål för den aktuella tidsperioden

Nationellt mål:

”Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar sin förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter och därmed få möjlighet att påverka sin situation”.

”Föräldrarna ska ha möjlighet att inom ramen för de nationella målen vara med och påverka verksamheten i förskolan”.

(Ur Lpfö 98/16)

Kommunfullmäktiges mål

”Kommunen ska, oavsett regi säkerhetsställa en likvärdig skola med demokratiska värderingar och höga kunskapsresultat, vilket ska leda till livslångt lärande och framtida arbete”.

Förskolans resultatmål

”Andelen föräldrar som är nöjda med verksamheten på förskolan ska öka”

Åtgärder:

- *”Förskolan ska arbeta med att barns tankar och intressen tas tillvara”.*

Arbetet i verksamheten

Förskolan har ett projektinriktat arbetssätt, vilket innebär att man utgår från barnens tankar, och intressen. Närvarande och lyhörda pedagoger har varit viktiga förutsättningar för att fånga upp barnens intressen, tankar och åsikter. Då kan de tillsammans förändra miljöerna för att skapa de bästa förutsättningarna för arbetet med olika projekt, små eller stora.

Ett exempel på hur ett av projekten började. I en samling berättade ett barn om ett spännande besök på Naturhistoriska museet där man sett dinosaurier. Barnen i gruppen ville veta mera och projekt började.

En annan grupp var intresserad av vädret. De följde det via olika väderappar, som de sedan jämförde, med det faktiska vädret nästa dag. I samband med detta diskuterades även källkritik med barnen.

Barnen i grupperna har varit delaktiga i vad de vill ”forska om” i projekten, vilket material som ska användas, köpas in och hur man möblerar på avdelningen

I arbetet med projekten är dokumentationen viktig. Då följer man upp och utvärderar lärandet tillsammans med barnen, pedagogerna får insyn i vad barnen lärt sig, och hur de ska utmanas vidare.

Flera av grupperna har under året haft längre teman och projekt. Miljöerna har bibehållits längre tider. Istället har man fördjupat sig i utforskandet av kunskap kring projekten tex dinosaurier och vattenprojektet.

I flera av projekten har även vårdnadshavarna varit delaktiga på olika sätt, de har bidragit med kunskap, material och även varit med på förskolan.

Resultat

Ur kundenkäten kan man utläsa att av de 80 % som svarat så tyckte:

- 83 % att barnens tankar och intressen tas tillvara (2018 var det 88 %)

Måluppfyllelse

Målet är inte uppfyllt.

Analys

Pedagogerna arbetar aktivt med barnens delaktighet och intressen.

Arbetet på förskolan präglas av att pedagogerna följer barnens tankar och intressen, vilket de gör på ett mycket bra sätt.

Pedagogerna behöver utveckla sitt sätt att få vårdnadshavarna delaktiga i vad

detta innebär för barnen och hur det ska synas i verksamheten. Resultatet skiljer sig mellan de olika avdelningarna på förskolan. Många vårdnadshavare svarar - Jag vet inte, i enkäten.

Perspektiv: Samhälle och Miljö

Nationellt mål:

"Förskolan ska medverka till att barnen tillägnar sig ett varsamt förhållningssätt till natur och miljö och förstår sin delaktighet i naturens kretslopp".

(Ur Lpfö 98/16)

Kommunfullmäktiges mål:

"Kommunen ska vara ett föredöme inom miljöområdet och genom samarbete med medborgare, företagare och andra aktörer ska vår gemensamma miljö- och klimatpåverkan minska".

Förskolans resultatmål

"Andel upphandlingar, beställningar och uppdrag där krav ställs på efterlevnad av företagets miljöpolicy ska vara hög".

"Förskolan ska erbjuda hygieniska och kreativa lokaler".

"Förskolan ska vara Grön Flagg certifierad".

(Ur Sanda Ängars verksamhetsplan 2018/2019)

Åtgärder:

- Medarbetarna på förskolan ska följa företagets miljöpolicy
- Medarbetarna på förskolan ska bidra till hygieniska och kreativa miljöer
- Medarbetarna på förskolan ska arbeta mot Grön Flagg målen

Arbetet i verksamheten

Inköpsansvariga på förskolan har ansvarat för beställningar. De har jämfört priser och produkter mellan olika företag och förhandlat om rabatter. Kocken har i första hand valt krävda produkter, när priset varit rimligt.

Förskolan har en kompost för matavfall och alla barn och vuxna skrapar av sina tallrikar i kärll, för att sedan lägga avfallet i komposten.

Barn och pedagoger har tillsammans besökt förskolans källsorteringsrum, för att barnen ska få en inblick i hur och varför man sorterar sopor.

De yngsta barnen har använt sig av materialet om "sopsamlarmonstret".

Förskolan har en lokalvårdare anställd som arbetar på dagtid. Detta gör att lokalvårdare, barn och pedagoger hela tiden samspelar och det blir tydligt för barnen

varför man måste hjälpas åt att plocka undan, så att miljön blir trevlig för alla. Barnen får hjälpa till genom att dammsuga mattor mm.

Lokalvårdaren har informerats vid utbrott av sjukdomar, för att försöka minska smittspridningen.

Alla avdelningar har en ansvarig pedagog för Miljöarbetet bl.a Grön Flagg.

Förskolan har ordnat olika happenings under året med Grön Flagg temat Hav och Vatten, där alla barn och pedagoger deltagit. Bl.a använde de materialet om Hajen Kaj, en saga om nedskräpningen i haven.

Barn och pedagoger har använt mycket olika återbruksmaterial i sitt skapande bl.a vid projektarbetena. Då har de använt sig av mjölkkartonger, skokartonger, kapsyler, tyg och burkar mm.

”Skräpplockardagar” har genomförts på förskolan, där barn och pedagoger plockat skräp i närmiljön.

Barnen har fått ta ställning till olika val som kan påverka vår miljö och de har på detta sätt fått en förståelse för detta och att de kan vara med och påverka.

Naturen och årstiderna är en naturlig del för förskolan att arbeta med. Det är ett ständigt pågående projekt, på olika vis. De går kontinuerligt till skogen och observerar, reflekterar och lär sig om naturens olika fenomen.

Förskolan har en handlingsplan för arbetet mot en giftfri förskola. Pedagoger och Kock har köpt in material med rätt märkning, enligt rekommendationerna i handlingsplanen. Materialet på förskolan har gått igenom och plaster mm som saknade rätt märkning har tagits bort.

Företaget har ett miljöråd som leds utav en av förskolecheferna. I miljörådet ingår även en pedagog från varje förskola, som tillsammans med några barn från varje förskola träffar alla som ingår i miljörådet, vid ett par tillfällen per termin.

Pedagogen sammanställer avdelningarnas dokumentation och skickar till Grön Flagg.

Resultat

Ur kundenkäten kan man utläsa att av de 80 % som svarade så tyckte:

82 % att förskolan arbetar medvetet med miljöfrågor (2018 var det 90 %)

Måluppfyllelse

Målet är delvis uppfyllt.

Analys

Under året har arbetet med Grön Flagg och Miljömålen varit tydligt i verksamheten.

Grön Flagg och övriga Miljöarbetet har blivit en naturlig del av verksamheten. Årets tema, Hav och Vatten har verkligen engagerat barn och pedagoger. Arbetet har varit synligt och levande i den dagliga verksamheten, föräldrarna har fått information via Verksamhetsbrev och filmer. Förskolan är fortsatt Grön Flagg certifierad.

Miljöerna är kreativa och hygieniska. Detta tack vare pedagogernas medvetenhet om miljöns betydelse. Förskolan har haft en pedagogista anställd, som har arbetat aktivt med pedagogerna kring ”miljön den tredje pedagogen”. Det arbetet har gett ett utmärkt resultat.

Perspektiv: Medarbetare

Kommunfullmäktiges mål:

”Kommunkoncernen och dess samarbetspartners ska attraktiva arbetsgivare med stolta medarbetare samt präglas av hög kompetens och ett gott bemötande”

Förskolans resultatmål

”Andelen medarbetare som trivs på sitt arbete ska vara hög”.

(Ur Sanda Ängars verksamhetsplan 2018/2019)

Åtgärder:

- ”Alla pedagoger ska använda förskolans handlingsplan för att kontinuerligt stämna av och utvärdera arbetet mot de upplyfta målen”.
- ”Förskolan ska arbeta för att höja förtroendet mellan ledning och medarbetare”.
- ”Förskolan ska arbeta för att höja andelen medarbetare som tror på företagets värderingar”.
- ”Förskolan ska arbeta för att höja andelen medarbetare som känner till förskolans mål”.

Arbetet i verksamheten

Pedagogerna på förskolan har tillsammans skrivit en handlingsplan för *hur* de ska arbeta mot förskolans mål. Avdelningarna har sedan på avdelningsmöten gått igenom målen, följt upp och utvärderat dessa.

På personalkonferenser och planeringsdagar har det diskuterats kring styrdokument, företagets mål och värderingar. Detta för att alla ska känna till dem och arbeta utifrån dessa.

I september genomfördes en gemensam två dagars konferens på Grand hotell i Saltsjöbaden. Meningen med konferensen är att all personal i företaget ska mötas och kunna planera tillsammans under trevliga former, för att stärka sammanhållningen och vi-känslan. Det är också ett sätt för ledningen att visa uppskattning för det goda arbetet som görs under året.

Förskolan har haft många olika forum, för att ge alla medarbetare chansen att

vara delaktiga i olika frågor. Exempel på de olika forumen har varit personalkonferenser, pedagogmöten, samverkansmöten, krisgruppsmöten och möten med kockar och lokalvårdare. Det har skrivits protokoll på alla möten, som sedan skickas ut till alla medarbetare.

Pedagogerna har haft reflektionsträffar avdelningsvis, där haft möjlighet att reflektera över sitt arbete mot målen.

Under läsåret har förskolan haft några förskollärräffor, där förskolechefen och förskollärarna följt upp arbetet mot målen. Tanken med dessa träffar har även varit att kunna stötta varandra om något arbetslag behöver hjälp.

På medarbetarsamtal har det diskuterats hur medarbetarna trivs på arbetet och skrivits enskilda mål och handlingsplaner.

Pedagogerna har skrivit ned trivselregler för hur man ska vara och förhålla sig till varandra på arbetet, för att alla ska må bra och göra ett bra arbete.

Pedagogerna har haft ”Happenings” varje månad där en avdelning ansvarat för en rolig fm med olika aktiviteter för alla barnen.

Ansvarsområden har bestämts där olika pedagoger har fått olika ansvarsuppgifter.

Pedagogerna har anordnat aktiviteter utanför arbetstid, för att lära känna varandra bättre och göra roliga saker ihop.

Resultat

Ur 2019 års medarbetarenkät som 83 % av pedagogerna svarade på kan följande utläsas:

- 52 % av medarbetarna trivs med chefer och ledning
- 61 % av medarbetarna tror på företagets värderingar.
- 74 % av medarbetarna känner till förskolans mål.

Måluppfyllelse

Målen är inte uppfyllda.

Analys

I förskolans olika forum, finns det möjlighet för alla att komma till tals och uttrycka sina åsikter. Det är ibland svårt att få alla att uttrycka sin åsikt och här behöver var och en ta eget ansvar för att framföra sina tankar och idéer.

Pedagogerna har under höstens planeringsdagar gemensamt diskuterat hur de ska arbeta för att nå målen. Detta har sedan skrivits ner i en handlingsplan, som alla avdelningar ska ha som underlag, för att kontinuerligt kunna följa sitt arbete, utvärdera och analysera verksamheten.

Här behöver avdelningarna bli bättre på att använda dokumentet vid avdelningsmöten, så att dokumentet hålls levande. Detta är en del av förskolans systematiska kvalitetsarbete och alla har haft möjlighet att vara med och påverka, men alla har ett eget ansvar att ta vara på den möjligheten. Detta är extra viktigt när det sker förändringar i arbetslagen under verksamhetsåret. Alla måste ha kännedom om förskolans mål och hur arbetet ska ske i verksamheten, vilket förhållningsätt och värderingar som gäller.

Reflektioner, planeringstid och förskollärrträffar behöver prioriteras och planeras. Detta skulle kunna bidra till fortsatt utveckling på förskolan.

Under året har förskolan fått in flera barn och nya pedagoger, vilket lett till förändringar i organisationen. Att bygga upp en stabilitet och förtroende till varandra och ledningen tar tid, det är ett arbete som behöver fortgå och prioriteras.

- **Perspektiv: Ekonomi**

Kommunfullmäktiges mål:

"Kommunalt finansierade tjänster ska utföras på ett effektivt sätt, med en hög kvalitet till en rimlig kostnad".

Förskolans resultatmål

"Andelen medarbetare som agerar kostnadsmedvetet i användandet av Måbra Förskolors resurser t.ex. tid, pengar och material samt vårdar egen och gemensam utrustning ska vara hög".

"Fulla barngrupper".

(Ur Sanda Ängars verksamhetsplan 2018/2019)

Arbetet i verksamheten

Inköpsansvarig på förskolan har jämfört priser och kvalitet mellan olika fabrikat.

Pedagogerna har haft en dialog med pedagoger ifrån övriga Måbra Förskolor, innan de köpt in nytt material eller möbler.

Man har skapat ett "centralförråd" där man samlar allt material som köps in. Där läggs lekmaterial och annat som inte används av avdelningarna just då, istället kan någon annan avdelning använda det.

En pedagog på varje modul har haft huvudansvaret för att se över personal- och barnantal, innan vikarier satts in.

Pedagogerna har burit sina arbetskläder med Måbra Förskolors logga när de rört sig utomhus, både på förskolans gård och vid utflykter.

En pedagog på varje modul har haft huvudansvar för att visa förskolan för nya vårdnadshavare.

Under höstterminen var det inte fullt i alla barngrupper, men under våren hade vi flera barn och utökade med ytterligare en grupp.

Måluppfyllelse

Målen är till viss del uppfyllda.

Analys

Genom att ha en dialog med övriga Måbra Förskolor har pedagogerna sett till att möbler och material kommit till användning på alla förskolor.

Förskolan arbetar medvetet med återbruksmaterial, använder mycket material från naturen.

Planering av inköp av förbrukningsmaterial kan bli bättre, så att den inköpsansvariga vet tidigare när något börjar ta slut.

Förskolan har tagit emot elever och studenter vilket kan bidra till att locka fler medarbetare till Måbra Förskolor, efter avslutad utbildning.

Förskolan har haft visningar för vårdnadshavare som sökt förskoleplats. Detta kan ha bidragit, till att förskolan haft fulla barngrupper under vårterminen.

Analys och bedömning av måluppfyllelsen i verksamheten som helhet

Förskolan Sanda Ängar bedriver en verksamhet av god kvalitet. Pedagogerna sätter barnets lärande och utveckling i fokus och har en stor vilja till att utveckla verksamheten.

Många pedagoger har en hög pedagogisk medvetenhet. De har under året, särskilt utvecklat arbetet med de digitala verktygen och lärande miljöerna. Begreppet ”miljön den tredje pedagogen” syns tydligt på hela förskolan.

De digitala verktygen och digitaliseringen har varit ett upplyft mål för förskolan. Det syns i verksamheten att man målmedvetet har arbetat med detta.

Pedagogistan har arbetat med arbetslagen kring miljöerna, vilket ökat medvetenheten hos pedagogerna. De har varit mycket lyhörda för barnens intressen, och ändrat i miljön utifrån dessa. Därmed har barnen fått nya utmaningar, som lett till ett utvecklat lärande.

Förskolan behöver fortsätta utveckla utomhuspedagogiken med aktiva vuxna, så att barnens intressen, frågor och funderingar kan fångas upp i ännu högre grad.

Även planerad rörelse utomhus kan utvecklas om alla pedagoger tar ansvar för detta. Det fanns en tydlig plan för utomhuspedagogiken förra året och arbetet kom igång bra men av olika anledningar fullföljdes det inte. En förklaring enligt pedagogerna är att det började nya kollegor som inte blev insatta i detta arbete.

Pedagogernas arbete med att följa upp och analysera arbetet mot målen i förskolans handlingsplan, behöver fortfarande utvecklas. Arbetet med detta har varit väldigt ojämnt, mellan avdelningarna. En anledning är att flera arbetslag fick nya kollegor under året, de upplevde att tiden inte räckte till på mötena.

Att resultatet i årets föräldraenkät är lägre än förra året beror troligvis på de organisationsförändringar, som skett under året. Nya barn och pedagoger började under hela hösterminen, i januari öppnades en ny avdelning.

Förskolan håller en hög pedagogisk kvalitet, vilket bekräftades i kommunens tillsynsrapport och i Våga Visa observationen.

Miljöarbetet med bla. Grön Flagg har blivit en naturlig del av förskolans arbete. Alla pedagoger är delaktiga i det.

Åtgärder för förbättring

- *Förskolan ska ge föräldrarna tydlig information om hur deras barn utvecklas*
- *Förskolan ska arbeta med att få barnen att förstå matematik*
- *Förskolan ska utveckla arbetet med naturvetenskap och teknik*
- *Förskolan ska utveckla utomhuspedagogiken med aktiva vuxna*
- *Förskolan ska ta tillvara barnens tankar och intressen.*
- *Förskolan ska informera föräldrar om hur förskolan arbetar medvetet mot kränkande behandling.*
- *Förskolan ska arbeta utifrån barnkonventionen dvs barnens rättigheter*
- *Förskolan ska arbeta medvetet med de digitala verktygen*
- *Förskolan ska använda förskolans handlingsplan kontinuerligt på avdelningsmöten, för att stämma av, utvärdera och analysera arbetet mot förskolans upplyfta mål.*
- *Förskolan ska planera in avdelningsmöten, reflektion och förskolläraträffar i början av terminen.*

Beslut och ansvarig för

Resultatet har sammanställts av förskolechefen och

därefter lämnats som utkast till medarbetarna.

Den slutliga kvalitetsredovisningen har godkänts av Samverkansgruppen med de fackliga ombuden.

Medarbetare och barn har haft inflytande och varit delaktiga i arbetet eftersom grunden till kvalitetsredovisningen är det kvalitetsarbete som kontinuerligt fortgår under året.

Som underlag har verksamhetens utvärderingar, årets kundenkät samt årets medarbetarenkät använts.

Kvalitetsredovisningen kommer att redovisas på Måbra Förskolors hemsida.

Kirsi Alanko Kontarinis
Förskolechef Måbra Förskolor